

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.91/2008/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2008. június hó 19. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A garázdaság vétsége miatt az I. r. terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. r. terhelt meghatalmazott védője által benyújtott felülvizsgálati indítvány elbírálása során a Veszprémi Városi Bíróság 13.B.2487/2005/3. számú ítéletét, valamint a Veszprém Megyei Bíróság 3.Bf.836/2006/3. számú végzését az I. r. terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Veszprémi Városi Bíróság a 2006. június 27. napján kihirdetett 13.B.2487/2005/3. számú ítéletével az I. r. terhelt (és a felülvizsgálati indítvánnyal nem érintett II. r. terhelt) bűnösségét garázdaság vétségében állapította meg. Ezért az I. r. és a II. r. terhelteket egyaránt 160 napi tétel, napi tételenként 200 forint, összesen 32000 forint pénzbüntetésre ítélte. A II. r. terhelttel szemben az elsőfokú bíróság ítélete 2006. július 4. napján jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. r. terhelt és védője által elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért bejelentett fellebbezés folytán másodfokon eljáró Veszprém Megyei Bíróság a 2007. március 26. napján jogerős 3.Bf.836/2006/3. számú végzésével az elsőfokú ítéletet az I. r. terhelt tekintetében helybenhagyta. A felülvizsgálati indítvánnyal érintett I. r. terhelt tekintetében a bíróság az alábbi tényállást állapította meg:

1.) Az I. r. terhelt és unokatestvére 2005. július 16-án az esti órákban engedélyt kért az egyik balatonfüredi hotel parkolóőrétől, hogy egy ismerősüket engedje a gépkocsijával a parkolóba beállni. Ebben az időben érkeztek a parkoló elé egy kft. kirándulói, akik a hotelban éjszakáztak. A II. r. terhelt gépkocsijával szállította a kft. dolgozóit, ezért megkérte munkatársát, hogy a portással nyitassa ki a parkoló kapuját. Ő a portához ment, de eközben a kapu nyílni kezdett, ezért a II. r. terhelt elindult a nyitott kapun át a parkolóba, figyelmen kívül hagyva az ott álló - ismerősének a behajtást segíteni kívánó - I. r. terheltet. Az úttest közepén álló I. r. terhelt hallotta a II. r. terhelt gépkocsijának hangjelzését és félreállt, de sérelmezte, hogy nem a II. r. terheltnek lett kinyitva a kapu, ezért ráütött a gépkocsi tetejére. Az I. r. terhelt az álló gépkocsihoz lépett, a vezető ülés felőli oldalon lévő ajtót kinyitotta, egyik kezével megragadta a II. r. terhelt mellén a ruhát, a másik kezével pedig legalább 3-4 ütéssel mért ökölrel bal arcfelére, szája tájékára és az orrára, miközben kiabálva kérdőre vonta, hogy miért hajtott át a papucsán úgy, hogy őt is majdnem fellökte. Az I. r. terhelt ismerőse csitítani próbálta az I. r. terheltet, miután a portás rájuk szólt a hangoskodás miatt, és arrébb húzta őt.

2.) Ezt követően a II. r. terhelt a gépkocsija ülése alól elővett kisbaltával az I. r. terhelt és ismerőse után indult, fenyegetve őket. A parkolóőr kiáltására visszaforduló I. r. és a II. r. terhelt között dulakodás kezdődött. Az I. r. terhelt ismerőse megpróbálta a baltát elvenni a II. r. terhelttől, eközben a jobb tenyerén 8 napon belül gyógyuló, könnyű sérülést szenvedett. Végül az I. r. terhelt átfogva ismerősét és a II. r. terheltet is, mindkettőjüket a gépkocsi oldalának lökte, ahonnan mindhárman a földre kerültek. A parkolóőr kiabálva a cselekmény abbahagyására szólította fel őket, majd telefonjáról értesítette a rendőrséget és ellátta a sértett vérző kéz-sérülését. A II. r. terhelt jobb térdén és alsó ajkán hámsérülést, jobb alkarján horzsolásos sérülése keletkezett.

II. A jogerős ügydöntő határozat ellen az I. r. terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416.§ (1) bekezdés a) pontjában írt okból. Érvelése szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapították meg az I. r. terhelt bűnösségét garázdaság vétségében. A védő nem vitatta, hogy az I. r. terhelt erőszakos és kihívóan közösségellenes magatartást tanúsított, de álláspontja szerint az nem volt alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást és riadalmat keltsen. Jogi okfejtésének alátámasztására a Legfelsőbb Bíróság korábbi (BH. 1989. 183. számú) eseti döntésére hivatkozott. Érvei szerint az erőszakos magatartás nem a parkoló nyílt területén, hanem a személygépkocsi „belterében” történt.

Az I. r. terheltnek a tényállás 1) pontjában írt cselekménye tényállási elem hiányában nem bűncselekmény, míg a 2) pont esetében

büntethetőséget kizáró (jogos védelem) okából nem állapítható meg a bűnössége. Ezért a megtámadott határozatok megváltoztatását és az I. r. terhelt felmentését kérte.

A Legfőbb Ügyészség BF. 348/2008. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - a megtámadott határozat hatályában fenntartását indítványozta. Kifejtette, hogy a tényállásban írt helyszínen a hangosan kiabáló I. r. terhelt cselekménye észlelésének reális lehetősége fennállt, így az is, hogy az másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen. Nem zárja ki a bűnösség megállapítását az, hogy a történeteket közvetlenül kevesen észlelték. Álláspontjának alátámasztására a Legfőbb Ügyészség írásbeli indítványában a Bírósági Határozatokban közzétett több jogesetre hivatkozott, illetve utalt arra is, hogy az indítványban megjelölt büntethetőségi akadálnak azért nincs jelentősége, mert a bíróság a tényállás 2) pontjában írt cselekmény tekintetében az I. r. terhelt bűnösségét nem állapította meg.

A nyilvános ülésen a védő az indítványát változatlanul fenntartotta, a felhívott indokok alapján az annak megfelelő határozat meghozatalát kérte.

III. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott ítéletet - az I. r. terheltre irányadó tényállást alapul véve - egyrészt az indítványban megjelölt (Be. 416. § /1/ bekezdés a/ pontjában foglalt okból, másrészt hivatalból (a Be. 416. § (1) bekezdés c/ pontjában írt abszolút eljárásjogi felülvizsgálati okokra tekintettel) vizsgálta felül.

Ennek során a felülvizsgálati indítványt - egyetértve a Legfőbb Ügyészség által kifejtett jogi indokokkal - alaptalannak találta.

A Btk. 271. § (1) bekezdése szerint a garázdaság vétségét az követi el, aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg.

A töretlen bírói gyakorlat szerint a garázdaság bűncselekménye megvalósulásának három együttes feltétele az elkövetési magatartás kihívó közösségellenessége; erőszakos volta; annak másokban megbotránkozás vagy riadalom keltésére alkalmassága. E három tényállási elem bármelyikének hiánya esetén ez a bűncselekmény nem állapítható meg.

A kialakult bírói gyakorlat szerint az elkövető magatartása akkor kihívóan közösségellenes, ha a közösségi együttélés szabályainak leplezetlen, gátlástalan, nyílt semmibe vételével valósítja meg a cselekményét. Következetes az ítélkezési gyakorlat abban is, hogy a kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartás, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, akkor is megvalósítja a garázdaságot, ha azt az elkövetéskor kevesen

észlelik, és ha az utcán (parkolóban) történik, nem kizárt annak a lehetősége, hogy azt mások is észlelhetik (BH. 1998. 67. szám).

A védő által hivatkozott eseti döntésben a bíróság azért nem látta megállapíthatónak a garázdaságot, mert az adott helyen és körülmények között nem volt reális lehetőség arra, hogy az erőszakos cselekményről más személyek tudomást szerezzenek.

A felülvizsgálati eljárásban irányadó jogerős ítélet tényállásában nem ilyen esetről van szó.

Az irányadó tényállás szerint a szálloda parkolójában mások is tartózkodtak, a portás szólt a terheltek hangoskodása miatt, végül ő értesítette a rendőrséget.

A másodfokú bíróságnak a kihívóan közösségellenességgel kapcsolatban részletesen kifejtett érveit a Legfelsőbb Bíróság helytállónak találta. Nem érinti a büntetőjogi felelősséget, hogy a megbotránkozás vagy a riadalom ténylegesen bekövetkezett-e vagy sem, mivel a garázdaság veszélyeztetési bűncselekmény.

Az eljáró bíróságok helytállónan következtettek arra, hogy megvolt a lehetősége annak, hogy az I. r. terhelt magatartása másokban megbotránkozást vagy riadalmat kelt. Ezért nem tévedtek, amikor az I. r. terhelt cselekményét a büntető anyagi jog szabályainak megfelelően garázdaság vétségének minősítették.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság a Be. 426.§ alapján a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, a megtámadott határozatokat hatályukban fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést és a felülvizsgálatot a Be. 3.§ (4) bekezdése és a 416.§ (4) bekezdés b/ pontja zárja ki, az ismételt felülvizsgálati indítvány tilalmáról a Be. 418.§ (3) bekezdése és 421.§ (3) bekezdése rendelkezik.

Budapest, 2008. június 19. napján

Dr. Szabó Győző s.k. a tanács elnöke, dr. Csere Katalin s.k. előadó bíró, dr. Molnár Gábor s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő
Bné